

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ (ТЕЗАУРУС)

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа (компетентний орган) встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

- **Освітня кваліфікація** – кваліфікація, що присуджується вищими навчальними закладами на основі стандартів вищої освіти.

- **Кваліфікація професійна** – кваліфікація, які присуджується на основі професійних стандартів, що діють у сфері праці, і відображають здатність особи виконувати завдання і обов'язки певного виду професійної діяльності. Професійні кваліфікації надаються роботодавцями або спільно з ними, або за встановленими за їх участю правилами.

Кваліфікаційна робота – це навчально-наукова робота, яка може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

- **Інтегральна компетентність** – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності

(пункт третій Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341).

- **Загальні компетентності** – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

- **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності** – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів (пункт перший Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341).

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до

стандартів вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

II – Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	26 «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»
Спеціальність	262 «ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ»
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Кваліфікація освітня, що присвоюється	Магістр з правоохоронної діяльності
Кваліфікація(ї) професійна(і)	Не передбачено
Запис у дипломі	Магістр з правоохоронної діяльності
Опис предметної області	Об'єктам вивчення є система державної служби в сфері цивільного захисту населення; правова освіта, з основами тактико-спеціальної підготовки, спеціальної фізичної підготовки Цілями навчання є формування спеціалізованих правових знань та відповідних навичок роботи для кваліфікованого виконання юридично значимих дій правоохоронної діяльності у сфері усунення порушень законності, застосуванні правових санкцій до винних за порушення вимог права, пошуку, виявленні, та розробці заходів з усунення (або нейтралізації) чинників, що породжують злочинність та інші правопорушення, а також охорона прав та свобод людини і громадянина, забезпечення громадського порядку та громадської безпеки, підтримання правопорядку, втілення в життя принципу верховенства права Теоретичним змістом предметної області слугують вихідні засади правових теорій і концепцій, що виступають правовими орієнтирами правоохоронної діяльності і формують компетентність майбутнього правоохоронця. Здобувач освіти повинен володіти: навичками постійної професійної пильності, візуального випередження дій правопорушника (злочинця), вибору тактично правильних дій, забезпечення особистої безпеки в професійній діяльності, маневрування, психологічних основ працівника правоохоронних органів в сутичці з правопорушником, здатності до колективної взаємодії в конфліктній ситуації, тактики ведення переговорів з правопорушником
Академічні права випускників	Можливість продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні..
Професійні права випускників	Особа, яка отримала ступінь магістра, може здійснювати професійну правничу діяльність у сфері зовнішньої політики, міжнародного співробітництва та міжнародних відносин, обіймати відповідні посади в органах державної влади та самоврядування різних рівнів, в міжнародних організаціях, виступати юрисконсультами у комерційних та недержавних структурах, здійснювати педагогічну та науково-дослідницьку діяльність.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти – 90 кредитів

IV – ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати теоретичні та практичні завдання в галузі правоохоронної діяльності, що передбачає наявність багатофункціонального комплексу знань, умінь та навичок, необхідний для особистісної реалізації, розвитку, соціальної інтеграції та працевлаштування
Загальні компетентності	1. Здатність осмислити і застосувати теорію, принципи та інструменти оцінки, вимірювання та корекції індивідуально-психологічних особливостей особистості 2. Здатність до аналітичного відтворення практики забезпечити ефективну організацію системи правоохоронної діяльності 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу 4. Здатність здійснювати пошук та аналізувати інформацію з різних джерел 5. Здатність вирішувати теоретичні та практичні завдання в галузі правоохоронної діяльності, що передбачає наявність багатофункціонального комплексу знань, умінь та навичок, необхідний для особистісної реалізації, розвитку, соціальної інтеграції та працевлаштування
Спеціальні (фахові) компетентності	1. Здатність орієнтуватися в системі національного законодавства 2. Здатність робити висновки про законність рішень, дій чи бездіяльності посадових осіб державних органів, органів місцевого самоврядування та фізичних та юридичних осіб різної форми власності щодо дотримання громадського правопорядку 3. Здатність здійснювати пошук та аналізувати інформацію з різних джерел про вчинення правопорушень 4. Здатність до письмового та усного пояснення чинного законодавства та пояснення обставин вчиненого правопорушення; вміння складати процесуальні документи 5. Спеціальні знання з тактико спеціальних наук вогневої підготовки та спеціально фізичної підготовки для вирішення задач спеціальності 6. Здатність застосовувати спеціальні прийоми і методи при здійсненні спеціальної (правоохоронної) діяльності 7. Здатність виявляти причини і умови, які сприяли вчиненню правопорушень, розробляти і здійснювати необхідні заходи щодо їх попередження та усунення 8. Здатність до вдосконалення тактики та методики провадження правоохоронної діяльності 9. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Вміти вирішувати типові фахові завдання та застосовувати наукові розробки в роботі правоохоронних органів 10. Базові уявлення, що сприяють розвитку правової культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей; набуттю знань основ розвитку держави, права і державної політики; розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства і правопорушень

V – НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	Зміст
Когнітивна сфера	класифікувати наукові принципи, що лежать в основі здійснення правоохоронної діяльності
	класифікувати правові принципи, що лежать в основі здійснення правоохоронної діяльності
	окреслити закономірності розвитку, а також сукупність фахових та психологічних якостей для формування особистості у професійній правоохоронній діяльності
	описати нові інформаційні технології, системи, програми та ресурси, що застосовуються в сучасній правоохоронній діяльності
	застосовувати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач спеціальності
	описати історію державотворення України
	описати історію право творення в Україні
	здатність відтворити факти (дати, події, принципи й закономірності суспільного розвитку, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами)
	здатність розуміти й інтерпретувати вивчене
	пояснити сутність та закономірності формування і розвитку суспільних відносин, правовідносин
	здатність оцінити важливість матеріалу для досягнення конкретної мети
	описати організаційні форми та методи управління, зокрема в правоохоронній системі
	описати законотворчий процес та правозастосовчий процес
	класифікувати вибір засобів та способів правоохоронної роботи
	запропонувати власні методики здійснення правоохоронної діяльності на рівні держави, області, конкретного регіону
	проаналізувати систему національного права та законодавства України, а також механізм правового регулювання в різних галузях права
	зібрати інформацію в різних джерелах для розв'язання задач спеціальності
	проаналізувати систему функцій та компетенцію органів державної влади України, зокрема їх повноваження в сфері забезпечення громадського порядку та громадської безпеки
	розпізнавати типові і нетипові правові ситуації правопорушень
	описати алгоритм складання процесуальних документів (актів, протоколів) у правоохоронній діяльності
	запропонувати нові рішення організації органів громадської безпеки на містах
	застосовувати знання і розуміння для розробки цілей і пріоритетів органів громадської безпеки на містах
	пояснити характер та зміст суспільних відносин, що регулюються різними галузями національного законодавства
	знайти рішення та виробити стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних та державних інтересів
	поєднати теорію і практику, а також прийняття рішень та вироблення стратегії діяльності для вирішення завдань зі спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних та державних інтересів
	упорядкувати систему, завдання та функції органів державної влади, органів місцевого самоврядування
	пояснити фактори що виступають причинами та умовами правопорушень
	використати навички взаємодії з представниками органів державної влади та органів місцевого самоврядування для забезпечення громадського порядку та громадської безпеки
	аналізувати навички до професійної правоохоронної діяльності
	описати систему, функції та компетенцію органів що здійснюють нагляд за громадським порядком і забезпечують громадську безпеку населення
	запропонувати порядок розробки та вдосконалення організаційних структур що здійснюють правоохоронну діяльність

	визначити наукові принципи, що лежать в основі методології здійснення правоохоронної діяльності
	аргументувати доцільне використання методів наукових досліджень у професійній діяльності
	аргументувати проблеми сучасної системи органів що здійснюють правоохоронну діяльність
	оцінити методології і методики наукових досліджень здійснення правоохоронної діяльності
	продемонструвати перспективні розвитку правоохоронної діяльності в Україні
	упорядкувати науковий синтез юридичних, психологічних і соціально-психологічних знань спеціальності
	визначити психологічні аспекти ефективності правових норм і психологічних основ щодо нормативної регуляції різних правовідносин
	описати літературу, фактичний матеріал зі спеціальності
	узагальнити факти та аналізувати їх
	продемонструвати здатність забезпечити особисту професійну безпеку при здійсненні правоохоронної діяльності
	продемонструвати здатність до внутрішньої погодженості особистості, стійкості її поведінки, системно мислити в конфліктних ситуаціях
	поєднати теоретичні знання та практичні навички з правоохоронної діяльності у галузі професійної діяльності
	запропонувати шляхи співпраці з державними органами, установами та організаціями в сфері здійснення правоохоронної діяльності щодо забезпечення громадського порядку та громадської безпеки
Афективна сфера	виявляти зацікавленість сучасним станом справ та новітніми технологіями що застосовуються у правоохоронній діяльності
	формувати у працівників сфери захисту громадського порядку та громадської безпеки зацікавленість сучасним станом справ та новітніми технологіями що застосовуються у правоохоронній діяльності
	обговорювати причини, що впливають на виникнення та розвиток новітніх методик та рекомендацій здійснення правоохоронної діяльності
	формувати у населення повагу до норм права і моралі, громадського порядку та громадської безпеки
	формувати навички роботи з новими технологіями та програмами обробки інформації що надходить до ОВС про стан правопорушень у державі, області, окремо взятому регіоні
	формувати навички роботи в сфері співробітництва з населенням щодо профілактики правопорушень
	дотримуватися стандартів здійснення правоохоронної діяльності
	формувати вміння адаптувати свою поведінку у конфліктній ситуації
	діяти самостійно при здійсненні професійної діяльності
	виявляти відповідальність за прийняті рішення
	формувати власну відповідальність за прийняття рішень
	використовувати стандарти комунікативної етики та психології
	розрізняти вербальну і невербальну поведінку інших людей, оцінювати емоційний стан співрозмовника
	дотримуватися тактовної, толерантної професійної, соціальної поведінки
	формувати інтерес до інноваційних технологій та їх застосування у професійній сфері
	демонструвати навички роботи з новими технологіями та методиками що застосовуються у правоохоронній діяльності
	діяти відповідно до моральних цінностей та норм моралі
	демонструвати етичну поведінку
	дотримуватися морально-етичних принципів у професійній діяльності та взаємодії з державними органами влади та органами місцевого самоврядування в сфері здійснення правоохоронної діяльності
	дотримуватися морально-етичних принципів у професійній діяльності та взаємодії з колективом структурного підрозділу правоохоронних органів
	виявляти відповідальне ставлення до взятих зобов'язань
	демонструвати власну думку, аргументовано дискутувати
	виявляти інтерес до протидії протиправної поведінки, зокрема неповнолітніх, до

Психомоторна сфера	проблеми важковиховуваних підлітків
	поширювати інформацію про причини та умови, що впливають на здійснення правопорушень
	поширювати цінності правової культури у професійній діяльності
	формувати власне розуміння минулого, сучасного та майбутнього України, давати їм оцінку
	впливати на складні конфліктні ситуації
	творчо підходити до розуміння та тлумачення сучасних проблем правоохоронної діяльності
	демонструвати обізнаність і вміння застосовувати на практиці психологічно-професійні навички
	формувати інтерес до наукових, суспільних та правових проблем
	формувати особисте бачення шляхів вирішення проблем становлення системи правоохоронних органів цивільного корпусу
	демонструвати готовність захищати загальнолюдські та національні цінності
	описати практичні задачі у професійній діяльності
	описати стан юридичної практики в цілому, і зокрема у сфері забезпечення громадського порядку та громадської безпеки
	вдосконалити знання в галузі права
	вдосконалити знання в сфері правоохоронної діяльності
	інтегрувати знання з основ правоохоронної діяльності в діяльність по здійсненню громадської безпеки та громадського порядку
	впровадити знання і розуміння для здійснення синтезу та аналізу в сфері правоохоронній діяльності
	впровадити сучасні інформаційні технології в правоохоронну діяльність
	координувати інформацію що міститься в базах даних про вчинені правопорушення на рівні держави області, окремо взятого регіону
	демонструвати набуті знання у практичній діяльності, при прийнятті рішень, вчинені дій при здійсненні правоохоронної діяльності
	адаптувати набуті знання до практичної діяльності, при прийнятті рішень, розв'язанні практичних завдань, вчинені дій при здійсненні правоохоронної діяльності
	впровадити сучасні психолого-педагогічні технології
	поширювати інформацію про причини, що впливають на виникнення та розвиток новітніх методик та рекомендацій здійснення правоохоронної діяльності
	показати знання і розуміння для формулювання і розв'язання завдань зі спеціальності, використовуючи відомі методи та рекомендації
	демонструвати кодекс толерантної, етичної поведінки
	практикувати і поширювати основні засади правової культури та поваги до моральних цінностей серед населення
	інтегрувати знання і розуміння для розв'язування практичних задач синтезу та аналізу в правоохоронній сфері
	ефективно працювати як індивідуально, так і в складі команди
	вдосконалити прийоми мотивації, самомотивації на шляху до досягнення спільної мети по забезпеченню громадського порядку та громадської безпеки
	демонструвати бажання вільно висловити власну думку, відстояти її, аргументовано дискутувати
	демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення
	вдосконалювати шляхи формулювання професійних кадрів та форми участі у організації роботи правоохоронних органів
	практикувати конкретно-соціологічні методи наукових досліджень (опитування, анкетування тощо) в правоохоронній діяльності щодо профілактики та запобігання правопорушень
	впроваджувати консультації фізичним та юридичним особам з питань дотримання чинного законодавства
	демонструвати знання з основ професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в сфері правоохоронної діяльності
	впровадити знання в розробку нових тактик, методик та рекомендацій здійснення правоохоронної діяльності
	інтегрувати поняття і категорії, які увійшли до теоретико методологічного арсеналу загальнолюдської, політичної та правової культури

	практикувати і поширювати загальнонаукові (фундаментальні) та наукові принципи, що визначають відправні положення у сфері права, зокрема у сфері здійснення правоохоронної діяльності
	сформулювати цілі та завдання зі спеціальності, використовуючи відомі методи
	навчати принципам продуктивного співробітництва між різними структурними підрозділами правоохоронної системи
	виокремити нові теоретичні і практичні ідеї, довести їх практичну цінність та доцільність впровадження в практичну діяльність
	демонструвати здобуті загальні та професійні компетентності
	демонструвати знання та розуміння для формування адекватної самооцінки
	поширювати знання державно-правової ідеї минулого та демонструвати аналіз сучасних правових доктрин, концепцій і ідей
	адаптувати норми національного законодавства під міжнародно-правові джерела права при вирішенні конкретних правових ситуацій
	впроваджувати основні положення про вимоги до дій державних органів, органів місцевого самоврядування, їх відповідності нормам чинного законодавства України
	впроваджувати основні положення про вимоги щодо додержання нормам чинного законодавства України фізичними особами
	втілювати в практичну діяльність розроблені на науковій основі пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання правоохоронної діяльності та щодо покращення правового забезпечення правоохоронної діяльності
	вдосконалювати діючи та розробляти нові методики здійснення правоохоронної діяльності
	інтегрувати спеціальні прийоми виявлення, фіксації та дослідження правопорушень у сфері забезпечення громадського порядку та громадської безпеки
	практикувати складання процесуальних документів (актів, протоколів) при здійсненні правоохоронної діяльності
	впровадити знання в розробку проектів нормативних документів що визначають і регулюють діяльність правоохоронних органів цивільного корпусу
	демонструвати висновки щодо законності дій фізичних та юридичних осіб в рамках забезпечення громадського порядку та громадської безпеки
	впроваджувати зв'язок з відповідними навчальними закладами, які готують кадри для проходження служби у правоохоронних органах
	впроваджувати зв'язок з відповідними науково-дослідними, які здійснюють дослідження явищ і процесів у правоохоронних органах
	вдосконалювати позитивний досвід організаційно-правового забезпечення правоохоронної діяльності
	вдосконалювати робочий план проведення заходів щодо забезпечення громадського порядку та громадської безпеки в рамках здійснення правоохоронної діяльності

VI– ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	атестація здійснюється у формі публічного захисту магістерської роботи.
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	Перевірка на плагіат. Оприлюднення на офіційному сайті ТНЕУ. Незалежне експертне оцінювання (рецензування)

VII – ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	визначаються Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ТНЕУ
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ТНЕУ
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	визначається Положенням про оцінювання в ТНЕУ
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	визначаються Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затвердженого наказом МОН молодьспорт України від 24.01.2013 № 48
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	визначається вимогами матеріального забезпечення
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ТНЕУ
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	розміщення на сайті ТНЕУ у відкритому доступі
Запобігання та виявлення академічного плагіату	перевірка на плагіат

VIII – ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. ESG - http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 - <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 - <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
5. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Національний глосарій 2014 - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
7. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ", – К.: 2010.
8. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
9. Перелік галузей знань і спеціальностей - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.